

ЛЬВІВСЬКИЙ
ФІЛІАЛ

ДЕРЖБУД УРСР
УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ
НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНИЙ
ПРОЕКТНИЙ ІНСТИТУТ
„УКРПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ“

Впорядкування
центральної частини
м. Львова
прилеглої до території
Високого Замку.
Попередні роботи.
Том I, кн. 01.

Львів 1990 р.

Управління
охорони
історичного
середовища

ДЕРЖБУД УРСР
УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНИЙ
ПРОЕКТНИЙ ІНСТИТУТ „УКРПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ“

ЛЬВІВСЬКИЙ ФІЛІАЛ

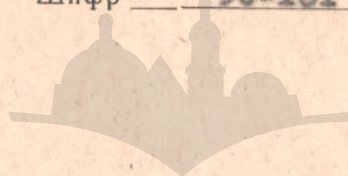
Впорядкування центральної частини
м.Львова прилеглої до території Ви-
сокого Замку.
Попередні роботи.

Том I Книга 01

Шифр 90-161

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Директор

Головний архітектор проекту

Начальник майстерні

Могитич І.Р.

Кривошеєва Д.С.

Піхурко У.С.

ЛЬВІВ 19 90 р.

ЗАМОВНИК: ДІАЗ у м.Львові.

СТАДІЯ: Попередні роботи.

Авторський колектив та відповідальні виконавці.

Прізвище, ім'я, по-батькові : П о с а д а : Ступінь участі в розр.

1. Піхурко У.С.

нач.ЛАРМ

2. Кривошеєва Д.С.

ГАП

3. Помазова Я.В.

арх.І кат.

4. Говенко Г.П.

кер.групи.

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

СКЛАД ТОМУ I - III:

- I. Вихідні дані.**
- 2. Акт обстеження території.**
- 3. Схема з нанесенням межі території опрацювання.**

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор Львівського державного
історико-архітектурного заповідника

В.А. Пліхівський

1990 р.

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

ЗАВДАННЯ

на опрацювання науково-проектної документації

І. Об'єкт

Історична забудова і територія
центральної частини м. Львова.

Підстава для проектування

Постанова Бюро обкому партії

Замовник

Львівський Державний історико-архітектур-
ний заповідник

Проектна організація

Львівський філіал ін-ту "Укрпроектрестав-
рація"

2. Категорія охорони

Львів входить в список історичних міст
СРСР

Згідно постанови № 297 Ради Міністрів
Української СРС від 10.06.75 р. на
території давньоруського та середньо-
вічного міста створено Державний історико-
архітектурний заповідник.

3. Короткі історичні відомості

Рання історія розвитку Львова обіймає
період I - пол XII ст. Сторожий пункт
вирос в укріплене торгове поселення
а згодом у місто біля підніжжя Лисогір-
ської височини.

У II пол. XII ст. почалось формування нової
регулярної містобудівельної структури
на заболоченій місцевості над р. Полтвон.
Після приєднання Львова у кін. XIV ст.
до Польського королівства протягом XV-XVI ст.
місто стало високорозвиненим осередком ре-
месел і торгівлі, багатонаціональною дер-
жавою.

Загострення в ХУП ст. внутрішніх протиріч, контрреформація, наростання національно-визвольного руху привели до занепаду міських економічних факторів і зростання магнатських землеволодінь.

При розподілі Польщі в II пол. ХУІІІ ст. Львів перейшов під владу Австрійської монархії. Незважаючи на застій в економічних відносинах того часу, вигідне розташування Львова та його історично-складений виробничий потенціал сприяли дальшому розвитку міста.

Друга половина ХІХ ст. з наданням Львову внутрішньої автономії відзначилась будівельним піднесенням, що тривало до поч. ХХ ст.

В об'єм опрацювання згідно даного завдання повинна входити територія містобудівельно сформована в Х-ХІІІ ст з забудовою до 30-х років включно.

4. Наявність проектно-дослід- ної документації

- а/ Історико-архітектурний опорний план м.Львова, опрацьований л/ф ін-ту "Укрпроектреставрація" в 1984-1988 р/
- б/ ТЕО генплану м.Львова / розроблене л/ф ін-ту "Діпрміст" у 1983-1985 рр/
- в/ Основні проектні рішення генплану м.Львова на період до 2010 р. розроблені л/ф ін-ту "Укрпроектреставрація" у "Діпрміст" / на стадії завершення розробки /

5. Характер пла- нових робіт

- а/ Обстеження і паспортизація цінних елементів планувальної структури історичних споруд та благоустрою.
- б/ реконструкція розвитку планувальної та об'ємно-просторової структури на території міста Х-сер ХІІІ ст
- в/ пропозиції по впорядкуванню і реконструкції північної частини центру міста.

6. Склад науково- пошукових робіт.

/передпроектна стадія/

6.1 Попередні роботи

- а/ програма натурних пошуків
- б/ методика систематизації матеріалів

6.2. Архівні і бібліографічні матеріали

- а/ іконографія, авторські проекти форм благоустрою

фотохроніка
б/ картографія

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

6.3. Натурні обстеження

- а/ ландшафтна таксація територій;
- б/ прив'язка на топографічних матеріалах історично-складних структурних елементів та археологічних об'єктів;
- в/ паспортизація
 - архітектурних деталей - /вікна, брами, вітрини і.т.д/
 - малих форм благоустрою / огорожі, світильники, лави, кіоски, реклама/
 - типів і матеріалів покриття, елементів мощення/.
- г/ складання в межах проекту паспортів споруд /включаючи технічну інвентаризацію/віднесених в історико-архітектурному опорному плані до категорії пам'яток та цінної забудови.

6.4. Фотофіксація. Всі елементи паспортизації підлягають фотофіксації у формі передбаченій методикою реставрації

7. Дослідження будівельних

і оздоблювальних
матеріалів

Передбачити продовження роботи по розділу історико-архітектурного опорного плану Львова "Аналіз авторської кольористики і технології опорядження фасадів історичної забудови". В склад документації включити технокарти опорядження фасадів різних типів історичної забудови.

8. Склад і сталій-
ність проекту.

Комплексний ескізний проект впорядкування території забудови північної частини центру міста і пропозиції по перспективному функціональному використанню середовища

В проекті передбачити заходи по впорядкуванню:

- а/ планувальної структури: відновлення втрачених фрагментів планування історичних ділянок міста./

б/ забудови:

/ визначення місць допорнень та габаритів нових споруд в забудові історичних кварталів/ в/ зелених насаджень та форм благоустрою:

визначення меж зелених територій загального та обмеженого користування-існуючих і втрачених, що вимагають відновлення;

визначення форм благоустрою, що підлягають збереженню, а також місць втрачених історичних малих форм архітектури, які необхідно відновити

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Директор інституту

"Укрзахідпроект"

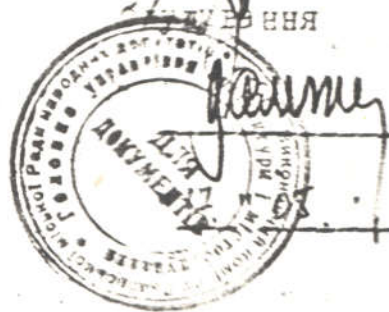
З.В. Підлісний

1990 р.

В. Кучук

ПОГОДЖЕНО:

Начальник Головного управління архітектури та містобудування

О.К. Чамара

1990 р.

Директор Львівського

відділу інституту "Укрпроектреставрація"

Могитич І.Р.

1990 р.

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

А К Т

погодження вихідних даних до опрацювання
проекту впорядкування центральної частини
м. Львова прилеглої до території Високого
Замку.

1. Площа, що підлягає впорядкуванню - 100 га.

/ територія поселення - княжого міста X ст. - сер. XII ст.
та функціональної комунікаційно пов'язані з нею території Ли-
согірсь^{ької} височини в межах спільної з містом планування
структури/

2. Площа, що підлягає аналізу для проведення ландшафтно-
таксації території, що входять в обсяг завдання на впорядкування - 700 га

/ в межах схилів Львівської котловини/

3. Категорія складності при дослідженні території -
III / третя/

4. Категорія складності при проектуванні - III / третя/

Директор ДІАЗУ м. Львова

В.А. Плехівський В.А. Плехівський

" " 1990 р.

Директор а/ф ін-ту "Укрпроектреставрація"

Р. Могитич Р. Могитич
" " 1990 р.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

науково-пошукових та проектних робіт
по впорядкуванню центральної частини
Львова, прилеглої до території Висо-
кого Замку.

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Опрацювання повинно включати розділ пошукових, інвентаризацій-
них та дослідних робіт і розділ проектних робіт.

Розділ пошуково-інвентаризаційних робіт охоплює наступні теми:

1. Природознавча оцінка території з врахуванням природоохоронних
об'єктів.

Матеріали ілюструють наступні схеми:

- геоморфологічна карта з прив'язкою існуючих і втрачених елементів
гідрографічної сітки і нанесеними територіями природно-заповідного
фонду /М 1:2000/;

- таксація озелених територій з огляду на цінність рослинного по-
крыття та наявність історичних форм озеленення /М 1:2000/.

2. Визначення історико-культурного потенціалу території в процесі її
розвитку з прив'язкою до конкретних історичних періодів і спадкови-
ності традицій середовища.

Матеріали викладені у схемах:

- прив'язка до сучасної підоснови топографії археологічних об'єктів
плани археологічних розкопів;

- хронологічна схема освоєння території /М 1:2000/;

- схема історично складеного функціонального використання території
/М 1:2000/.

3. Розвиток об'ємно-просторової моделі середовища з реконструкцією
на періоди визначені попередньою темою.

Матеріали проілюстровані наступними схемами:

- ландшафтна таксація /М 1:2000, М 1:500/;

- схема розвитку сітки зовнішніх та внутрішніх комунікаційних зв'я-
зків /М 1:10 000, М 1:2000/;

- суміщена схема картографічних матеріалів на геодезичній підоснові
/М 1:2000/.

4. Паспортизація історичних елементів контактного середовища.

Матеріали викладені у формі паспортів фрагментів забудови та
благоустрою: вікон, вітрин, реклами, освітлення, дверних заповнен
брам, огорож, мошених.

5. Інвентаризація мереж інженерного забезпечення території з викори-
станням архівних картографічних матеріалів.

/картосхема М 1:2000/.

Проектна частина опрацювання включає наступні теми:

1. Визначення та хронологічна прив'язка структурних елементів /планувальних та об'ємно-просторових/, що визначають формування ландшафтної моделі міського середовища на території освоєній до сер.ХІІІ ст. /схеми М 1:2000/.
2. Ескізний проект впорядкування забудови і благоустрою території /М 1:5000/.
3. Пропозиції по перспективному функціональному використанню середовища.
4. Опрацювання моделі кольористичного вирішення середовища.
5. Опрацювання методики регенерації контактного середовища /опорядкування фасадів, вирішення форм благоустрою і озеленення, вирішення знакової системи інформації/.

Враховуючи необхідність комплексного підходу до прийнятих рішень, при опрацюванні окремих його розділів слід використовувати матеріали та залучати спеціалістів відповідних інститутів та установ.

Договір № 90-161 від 8.05.1990 р. лише частково охоплює перелік робіт передбачених тематичним планом. Опрацювання окремих розділів буде проводитись по окремих договорах.

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

АКТ ОБСТЕЖЕННЯ ТЕРИТОРІЇ

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

Визначення меж території ,що підлягає опрацюванню.

На території північної ділянки середмістя Львова виділено кілька історично складених містобудівельних комплексів. Межі території опрацювання визначено з врахуванням необхідності збереження при впорядкуванні цільності окремих складових частин міського середовища.

Межі території охопленої даним опрацюванням пролягають по вулицях : Ботвіна , Космонавтів, Татарське, Замкове, Опришківська, Кривоноса, пл. Данила Галицького, Івана Гонти,пл.300-річчя Восс"єднання , Торгова, І-го Травня, Шпитальна, Ботвіна.

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

ОСВОЄННЯ
ІСТОРІЇ ТА

різняються за типом планування, характером забудови і викорис-
танням:

- середмістя, сформоване в кін. XII- на поч. XIII ст.
- територія в річковій поймі, що небула міського характеру, почавши з XIII ст.;
- територія, прилеглу по південно-західних крутих схилах замкової гори, котра у XIII ст. належала до шляхетського маєтку Синявщини;
- ділянки монастирів, дворів, котрі на час їх виникнення знаходились поза межами міста, а в XIII-XIX ст. влилися у міську структуру.
- територія замкової гори - основного природного фактору, котрий визначив розвиток міської структури.

Кожна з вищезгаданих міських територій формувалась згідно своїх окремих умов, потреб чи законів пов'язаних у часі закономірностями розвитку міста, як однієї системи.

ХАРАКТЕРИСТИКА ПЛАНУВАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ.

Найпопнішим збереженим елементом історичного середовища північної частини середмістя Львова є планувальна структура даної ділянки.

Вільне планування найдавніших територій підпорядковане напрямку основного комунікаційного шляху південь-північ. Пойма ріки, освоєна як міська житлова територія у XIII ст. має регулярну сітку вулиць з прямокутної форми кварталами. Планування колишньої фортеки пов'язане з крутим рельєфом місцевості і має терасне планування.

Окремими самостійними територіями в структурі міста є ділянки монастирів, що виникли протягом всього часу його

існування.

Більшість вулиць північної частини міста зберегли історичний тип мощення бруківкою з природнього каменя -/для проїжджої частини/ та цементною плиткою / для тротуарів/.

Ділянки комунікаційних зв'язків безпосередньо прилеглі до замкової гори мають м'яке покриття.

Тенічний стан покриття вулиць-незадовільний.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАБУДОВИ.

Поза окремими спорудами храмів та монастирів, забудова у північній ділянці середмістя відноситься до кін. ХУІІ-І поч. ХХ ст. Переважають будинки зведені у 2 пол. ХІХ ст. в стилі еклектичного історизму та на поч. ХХ ст. в стилі модерн. Отже основну тканину найдавніше заселеної території міста складає відносно нова забудова. Така невідповідність є наслідком того, що починаючи з ХІV ст., дана територія знаходилась поза межами міських укріплень, фактично була незамкненою і до 2 пол. ХУІІІ ст. забудованою дерев'яними спорудами.

На даний час забудова кварталів рядова, щільна. Переважають 3-4 поверхові споруди. Значні втрати у забудові наявні в нижній частині ділянці на території колишньої річкової пойми.

Тут забудована територія становить біля 40 відсотків загальної площі кварталів. Щільність забудови центральної частини вища - лише декілька ділянок залишились незабудованими.

Незалежно від втрат в забудові, найбільш здеградованою є містобудівельна структура вздовж колишнього русла Полтви /вул. 700-річчя Львова / та на площі Федора / пл. Центральна /.

Сперуди ,кетрі - в 2 пол. XX ст. прийшли на зміну давній забудові , є дистарменійними елементами по відношенні до історичного середовища.

Технічний стан забудови диференційований залежно від часу побудови та утримання окремих сперуд.

ХАРАКТЕРИСТИКА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ЗОНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ

Спадковність середовища є одним з найбільш постійних факторів розвитку історичної містобудівельної структури. Помило масштабу, напрямків фермеутворення , будівельної традиції спадковним є також використання певних міських ділянок.

На території ,кетра підлягає опрацюванню до певної міри збереглися традиції закладені при виникненні та розвитку окремих районів:

- центральна частина помило житлової забудови, включає осередки культури, якими є культові сперуди і монастирські комплекси
- виключно житлову функцію мають квартали на території колишніх магнатських маєтків
- територія і скили замкової гори є рекреаційним осередком міста;
- громадські заклади зосереджені при основних комунікаційних зв'язках

Як висновок попереднього обстеження слід ствердити, що територія північної частини середмістя заслуговує на повернення їй культурного потенціалу, належного найдавнішій історичній ділянці Львова.

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

— МЕНЯ ТЕРИТОРІЇ
ОПРАЦЮВАННЯ

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

ПРИМІТКИ: ДОКУМЕНТАЦІЯ ОПРАЦЮВАННЯ
НА ОСНОВІ ДОГОВОРУ 90-161
ВІД 6 ТРАВНЯ 1990 РОКУ.

90-161-ПР-І-01-00			
ОПРАЦЮВАННЯ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ М. ЛЬВОВА ПРИЛЕГЛОЇ ДО ТЕРИТОРІЇ ВИС- НОГО ЗАПОВІДНИКА			
НАЧ. ЛІНІЇ	ПІХУРКО С. І.	ПОПЕРЕДНІ РОБОТИ	СТАНДАРТ
ГЛАВ. ГРУПИ	КРИВОШЕВ С. П.	ПР	4
ОПРАЦЮВАННЯ		МЕНЯ	ДЕРЖБУД УОСР
ВИКРЕСЛАН		ТЕРИТОРІЇ ОПРАЦЮ-	ЛВІВСЬКИЙ Ф-Л ІНСТИТУТУ
ПЕРЕВІРЕН		ВАННЯ М 1:10000	УКРПРОЕКТЕСТРАБІЛІКА